

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

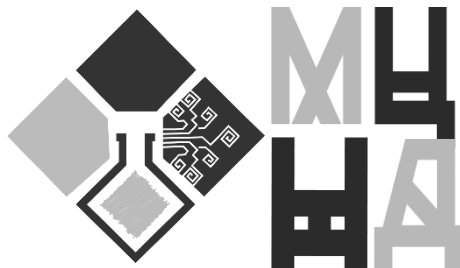
3 КВІТНЯ 2026 РІК

М. ХАРКІВ, УКРАЇНА

**«ІННОВАЦІЇ ТА НАУКОВИЙ
ПОТЕНЦІАЛ СВІТУ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
VIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ІННОВАЦІЇ ТА НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВІТУ

| 3 квітня 2026 рік
м. Харків, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2026

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 12 від 02.04.2026 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 154 від 26.01.2026**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

I-57

Інновації та науковий потенціал світу: збірник наукових праць з матеріалами VIII Міжнародної наукової конференції, м. Харків, 3 квітня, 2026 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2026. — 436 с.

ISBN 978-617-8582-32-6

DOI 10.62731/mcnd-03.04.2026

Викладено матеріали учасників VIII Міжнародної наукової конференції «Інновації та науковий потенціал світу», яка відбулася 3 квітня 2026 року у місті Харків.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2026

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2026

ISBN 978-617-8582-32-6

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ НЕЧІТКИХ МНОЖИН І НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ ДЛЯ АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ Казьмір Л.П.	14
ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ЦІНОВУ РІВНОВАГУ ЧЕРЕЗ ТРАНСФОРМАЦІЮ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ Кузнєцов К.О.	17
ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЕКОНОМІЧНІЙ ІСТОРІЇ СВІТУ Долгіх А.В.	22

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Вахлакова В.В.	26
ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Плетньов М.В.	29

СЕКЦІЯ III. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ АКЦІОНЕРІВ Щурова Е.І.	31
ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ РЕЗИДЕНТІВ ДІЯ СІТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ Харченко А.	35
СУЧАСНІ УПРАВЛІНСЬКІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ Щерблюк С.В., Волков О.В., Пустовойтенко Н.В.	38

СЕКЦІЯ IV. МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

РОЛЬ МОБІЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ У МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Чекан О.І.	40
---	----

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ У СИСТЕМІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ Шульга А.	43
--	----

ГНУЧКІ УПРАВЛІНСЬКІ МЕХАНІЗМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ Якобчук Н.М.	46
--	----

ІННОВАЦІЇ ТА НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ СВІТУ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ Левчук К.В.	49
---	----

ІННОВАЦІЇ ТА НАУКОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СВІТУ Левчук К.В.	52
--	----

МАЙБУТНЄ ПРОФЕСІЇ HR-МЕНЕДЖЕРА: ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ ВІД АДМІНІСТРАТОРА ДО СТРАТЕГІЧНОГО БІЗНЕС-ПАРТНЕРА Драгой Є.	55
--	----

МЕНЕДЖМЕНТ ЦИФРОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ПЛАТІЖНИХ АКТИВІВ Демків Ю.М.	61
---	----

СТАТУС ДЕРЖАВНОГО СЛУЖБОВЦЯ: ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ Куніцька Т.С.	71
---	----

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ Андрєєва О.В., Крижко В.В.	77
--	----

УПРАВЛІННЯ ЧАСОВИМИ ПАРАМЕТРАМИ МЕДИЧНИХ ПРОЦЕСІВ В ОПЕРАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ Крикун О.О., Медяник Ю.Г., Надточій Г.П.	81
---	----

ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД Бурик М.М.	87
---	----

СЕКЦІЯ VI. СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

МІСТА, ДРУЖНІ ДО ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ: ВІД АДАПТАЦІЇ СЕРЕДОВИЩА ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИКИ СТАРІННЯ Семигіна Т.В.	91
---	----

СЕКЦІЯ VII. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

ФОРМУВАННЯ НЕОІНДУСТРІАЛЬНОГО БАЛТО-ЧОРНОМОРСЬКОГО ПОЯСУ ТА РОЛЬ В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРИДНІПРОВ'Я (ТЕОРЕТИКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ) Науково-дослідна група: Ляшенко В.І., Землянкин А.І., Чеботарьов Є.В., Іванов С.В.	96
--	----

СЕКЦІЯ VIII. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

COMPENSATION FOR MORAL DAMAGE IN THE CIVIL LAW OF UKRAINE Skliar A.	102
FRAUD AS A TYPE OF OFFENSE IN MODERN SOCIETY: EVOLUTION, MECHANISMS, AND COUNTERACTION Mukha D.	106
PROBLEMS OF QUALIFICATION OF BODILY INJURIES IN THE CRIMINAL LAW OF UKRAINE Tymchenlo Ye.	111
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ОСВІТУ НЕПОВНОЛІТНІМИ Новіцька І.В.	118
ДОГОВІРНА І ДЕЛІКТНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ОЗНАКИ РОЗМЕЖУВАННЯ Деледівка С.Г.	122
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЯК ПОЗАСУДОВИЙ СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ Лаврін О.В.	126

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК ТА МЕХАНІЗМИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ Шимченко В.О., Левенець А.В.	130
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ Шалімова А.О.	134
ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ЗАВДАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЮРИДИЧНИХ ВІДДІЛІВ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ Пращук С.В.	137
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ НАСЛІДКІВ ПОРУШЕННЯ ПОРЯДКУ ВЧИНЕННЯ ЗНАЧНИХ ПРАВОЧИНІВ ТА ПРАВОЧИНІВ ІЗ ЗАІНТЕРЕСОВАНІСТЮ Климук І.	140
СИСТЕМА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ Пращук С.В., Потіхенський А.І.	145

СЕКЦІЯ ІХ. ВОЄННІ НАУКИ, НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

ADAPTIVE MODEL OF BORDER PROTECTION BASED ON NEW TECHNOLOGIES Javadov Jeyhun Mahmud	149
МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ СПРОМОЖНОСТІ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ ВИКОНУВАТИ ЗАВДАННЯ В УМОВАХ УСКЛАДНЕННЯ ОБСТАНОВКИ НА ОСНОВІ АДАПТОВАНОГО ПІДХОДУ DOTMLRPFІ Тушко Д.А.	160

СЕКЦІЯ Х. БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

ПОШУК ПЕРСПЕКТИВНИХ ПІДХОДІВ ДО СТАБІЛІЗАЦІЇ БІЛКОВОГО КОМПЛЕКСУ КОГЕЗИНУ Кожешкурт В.О., Кожешкурт С.Г.	163
--	------------

СЕКЦІЯ ХІ. ХІМІЯ, ХІМІЧНА ТА БІОІНЖЕНЕРІЯ

РОЗРАХУНОК ЕКОНОМІЇ ВИТРАТ БАРВНИКА ПРЯМОГО ЖОВТОГО СВІТЛОСТІЙКОГО К В ТЕХНОЛОГІЇ ФАРБУВАННЯ БАВОВНЯНОЇ ТКАНИНИ З ВИКОРИСТАННЯМ КОНЦЕНТРОВАНОЇ СТІЧНОЇ ВОДИ Коваль М.Г., Голуб А.В.	167
---	------------

СЕКЦІЯ XII. ХАРЧОВЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ТЕХНОЛОГІЇ

КОНОПЛЯНА ТА ЛЛЯНА ОЛІЇ: ОСОБЛИВОСТІ ЖИРНОКИСЛОТНОГО СКЛАДУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ У ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРОДУКТАХ Криськова Л.П.	171
---	-----

СЕКЦІЯ XIII. ВИДАВНИЦТВО ТА ПОЛІГРАФІЯ

АПРОБАЦІЯ ПІДХОДУ ДО ВІЗУАЛЬНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ВТРАЧЕНИХ АРХІТЕКТУРНИХ ПАМ'ЯТОК ЗАСОБАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ВИДАННЯХ Рибницька В.Д.	174
---	-----

СЕКЦІЯ XIV. АТОМАТИЗАЦІЯ ТА ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

HYBRID INSPECTION ARCHITECTURES FOR SERIAL PRODUCTION Isgandarzada Elchin, Shukufe Ahmedli Davudova, Mammadova Ilaha Telman	177
---	-----

СЕКЦІЯ XV. ЕЛЕКТРОНІКА ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ

ДВОЧАСТОТНА ДІЕЛЕКТРИЧНА РЕЄСТРАЦІЯ ЛАКТАТУ В ПОТІ ЗА ДОПОМОГОЮ НЕМАТИЧНОГО БІОСЕНСОРА 5СВ/ЛАКТАТОКСИДАЗА Мицишин Д.Я.	189
--	-----

РОЗРОБЛЕННЯ ОПТИЧНОЇ СЕНСОРНОЇ СИСТЕМИ ДЕТЕКТУВАННЯ ГАЗОВИХ СЛІДІВ З ТЕМПЕРАТУРНОЮ КОМПЕНСАЦІЄЮ Оніщук Б.А.	194
---	-----

СЕКЦІЯ XVI. ЕНЕРГЕТИКА ТА ЕНЕРГЕТИЧНЕ МАШИНОБУДУВАННЯ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ ДІАГНОСТИКИ НЕСПРАВНОСТЕЙ ЕЛЕКТРОБЛАДНАННЯ Васильєв К.В.	197
---	-----

СЕКЦІЯ XVII. КОМП'ЮТЕРНА ТА ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ

REAL-TIME DETECTION OF DEEPFAKE VIDEO CONTENT IN SOCIAL MEDIA STREAMS THROUGH PHYSIOLOGICAL SIGNAL ANALYSIS (EYE BLINKING AND PULSE MICRO-FLUCTUATIONS) Kaliakin S.V., Feshchenko R.D., Siebov M.I.	202
---	-----

THE IMPACT OF AI CODE GENERATION ON JUNIOR DEVELOPER SKILLS Sheremet O.H.	204
---	-----

ЧИСТА АРХІТЕКТУРА ЯК ПІДХІД ДО ПРОЄКТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Марченко Д.О., Крамаренко М.Ю.	207
--	-----

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ТЕХНОЛОГІЧНА ОСНОВА СУЧАСНИХ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ: ФОКУС НА ПОРУШЕННЯ ЗОРУ Денищук В.С.	211
---	-----

СЕКЦІЯ XVIII. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

ЕВОЛЮЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЛЮДСТВА Ліщитович Л.І., Яненко Л.П.	214
---	-----

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ІНТЕРФЕЙСУ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПОВІДОМЛЕНЬ НА РІЗНІ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ НЕЙРОННОЇ МЕРЕЖІ Панкратович А.Є.	223
--	-----

СЕКЦІЯ XIX. ТРАНСПОРТ ТА ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СУДНОВИХ МЕХАНІКІВ Татарінцева Ю.Г.	229
--	-----

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДИЗЕЛЬНИХ ТА БЕНЗИНОВИХ ДВИГУНІВ Дереш В.М., Смолінський Ю.І.	234
---	-----

САМОКОНТРОЛЬ ВОДІЯ ЯК ПРЕВЕНТИВНИЙ ЧИННИК БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ: ПРАВОВІ ТА ПОВЕДІНКОВІ АСПЕКТИ Назаренко А.С.	237
---	-----

СИСТЕМА АКТИВНОЇ ТА ПАСИВНОЇ БЕЗПЕКИ АВТОМОБІЛЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ Бевза В.С.	241
---	-----

СЕКЦІЯ XX. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ Анютіна Г.А.	244
---	-----

КОНЦЕПТ РУЙНАЦІЇ СВІТУ В ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ МАКСИМА КРИВЦОВА «ДАЛІ» Іваницька А.В., Гонюк О.В.	246
ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ЛЕКСИКИ ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ КОМП'ЮТЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ Чорна В.Л.	250
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З МОВНИМ КОМПОНЕНТОМ «ЛЮБОВ / КОХАННЯ» Гальчинська В.В.	253
ПРИРОДА ЯК ПЕРСОНАЖ У ТВОРІ «ЩОДЕННИЙ ЖЕЗЛ» ЄВГЕНА ПАШКОВСЬКОГО Гріцкова К.А., Гонюк О.В.	256
ПРОБЛЕМА ВНУТРІШНЬОГО РОЗДВОЄННЯ ОСОБИСТОСТІ В ПОВІСТІ Б. АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА «СМЕРТЬ» Камянецька П.С., Гонюк О.В.	263
ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ Жукова А.Р.	267
СЕКЦІЯ XXI.	
ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА	
INTEGRATING AI AND INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE EDUCATION: A LEARNER-CENTERED APPROACH Shcherbyna Yu.	271
STEAM-ПРОЄКТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ Бойко І.М.	274
ВПЛИВ ВТОМИ ТА ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ НА БЕЗПЕКУ ВОДІЯ Троян Н.М.	278
ВПРОВАДЖЕННЯ АРТ-ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ Дубовська О.Л., Харченко С.С.	281
ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «ОСВІТА» У СИСТЕМІ ПЕДАГОГІЧНИХ КАТЕГОРІЙ Мамиченко С.А.	286
ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК СТРАТЕГІЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ Жигун В.Г., Колейко В.Ю., Куделя В.С.	290
ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ Колдов В.В.	293

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОМЕТРИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗАСОБАМИ АНКЕТУВАННЯ

Лопатюк Ю. 300

РЕФЛЕКСІЯ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Дубовська О.Л., Гончаров М.С. 304

СТРУКТУРА УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ: УЗАГАЛЬНЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ

Зінченко О. 308

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Брюханова Н.О. 311

ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ УЧНІВ НА УРОКАХ ФІЗИКИ ТА МАТЕМАТИКИ

Цогла О.О. 315

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ: ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Невірко Р.Ю., Бойко О.В. 317

СЕКЦІЯ XXII.

ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Ліщенко А.-М.Л. 323

РОЛЬ ВІЙСЬКОВОГО ПСИХОЛОГА У ЗАПОБІГАННІ СУЇЦИДАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ

Назарова М.А. 328

СЕКЦІЯ XXIII.

МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

CLINICAL CASE ANALYSIS OF SLEEP DISORDERS AND THEIR ROLE IN CHRONIC DISEASES

Shuliak A. 330

CURRENT METHODS FOR ASSESSING FETAL CONDITION IN THE ANTENATAL PERIOD

Boiku A.L., Pecheriaha S. 332

MOLECULAR MECHANISMS OF UTERINE ATONY: A MODERN VIEW ON THE PATHOGENESIS OF POSTPARTUM HEMORRHAGE

Kushnir V., Pecheriaha S. 338

ВПЛИВ ТРИВАЛОГО ДУОДЕНОГАСТРАЛЬНОГО РЕФЛЮКСА НА ВИЯВЛЕННЯ АКТИВНИХ ФОРМ НР-ІНФЕКЦІЇ ПРИ ПОДВІЙНОМУ ТЕСТУВАННІ У ЧОТИРЬОХ ТОПОГРАФІЧНИХ ЗОНАХ ШЛУНКА

Науково-дослідна група:

Авраменко А.О., Смоляков С.М., Дерменжі О.В., Короленко Р.М., Васюк В.Л. 344

ГОРМОНАЛЬНА ТЕРАПІЯ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВАГІТНОСТІ ПРИ ЗАГРОЗІ ВИКИДНЯ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)

Печеряга С.В., Легай А.В. 347

МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СВІТОВИХ МОДЕЛЕЙ

Чернуха О.В., Підгайна П.І., Чернявська М.В. 352

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТАКТИК ІМУНОПРОФІЛАКТИКИ КОРУ, ПАРОТИТУ, КРАСНУХИ ТА ВІТРЯНОЇ ВІСПИ: КЛІНІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ВАКЦИН КПКВ (КІР, ПАРОТИТ, КРАСНУХА, ВІТРЯНА ВІСПА)

Абдуллаєва Айгюн Сахіб кизи, Гаврилов А.В. 355

ПРОГНОСТИЧНИЙ ВПЛИВ ТРАВМ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА

Балабус А.Ю. 358

РЕФОРМА ШКІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ: ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Молоток В.В., Лейман В.О., Біличенко Н.П. 360

РОЛЬ ЛЕПТИНОРЕЗИСТЕНТНОСТІ ТА ОЖИРІННЯ В РОЗВИТКУ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ

Єфаніна В.Є., Стельмах А.В., Барбашова В.О. 364

РОЛЬ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ ВАКЦИНАЦІЇ

Гонор Д.В., Черних С.О., Голозубова О.В. 369

СЕКЦІЯ ХХІV.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Родіонов М.С. 371

СЕКЦІЯ ХХV.

ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ВІЗУАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ ПАМ'ЯТІ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ КІНЕМАТОГРАФІ

Демиденко М.В. 379

РЕФОРМА ШКІЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ: ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВІЙНИ

Молоток Валерія Віталіївна

здобувачка вищої освіти

Харківський національний медичний університет, Україна

Лейман Віра Олександрівна

здобувачка вищої освіти

Харківський національний медичний університет, Україна

Біличенко Надія Павлівна

асистентка кафедри гігієни та екології

Харківський національний медичний університет, Україна

Вступ. Раціональне харчування дітей є одним із ключових чинників формування здоров'я, нормального фізичного розвитку та профілактики хронічних неінфекційних захворювань.

Реформа шкільного харчування в Україні була ініційована Оленою Зеленською ще у 2020 році, вона була спрямована на створення збалансованого меню, модернізацію харчоблоків та впровадження культури здорового харчування, де основні цілі були зорієнтовані на забезпечення якісним гарячим харчуванням 3 млн дітей, зменшення цукру й солі та підвищення кваліфікації кухарів [1]. В свою чергу у 2023 році в Україні була затверджена Стратегія реформування системи шкільного харчування на 2023–2027 роки, яка визначає основні напрями розвитку цієї сфери та враховує сучасні виклики, пов'язані з воєнним станом.

В умовах воєнного стану питання шкільного харчування набуло особливої актуальності через порушення логістичних ланцюгів постачання продуктів, руйнування інфраструктури, збільшення кількості соціально-вразливих груп населення та вимушене переміщення дітей, що створюють додаткові труднощі в організації повноцінного харчування у школах [2]. Водночас забезпечення учнів якісною їжею є критичним елементом підтримки їхнього фізичного та психоемоційного стану під час війни.

Мета роботи. Проаналізувати основні напрями реформи шкільного харчування в Україні та визначити пріоритети її розвитку в умовах воєнного стану з позицій гігієни та громадського здоров'я.

Матеріали та методи дослідження. У роботі використано аналітичний метод. Проведено огляд нормативно-правових документів, матеріалів Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України, а також сучасних наукових публікацій, присвячених питанням організації шкільного харчування. Проаналізовано дані щодо впровадження реформи та її адаптації до умов воєнного часу.

Результати дослідження. Встановлено, що реформа шкільного харчування в Україні має комплексний характер і включає кілька ключових напрямів. Одним із пріоритетів є модернізація харчоблоків та впровадження сучасних технологій приготування їжі з відповідним технологічним обладнанням, що в свою чергу відповідає дотриманням принципів системи НАССР.

В умовах війни особливого значення набуває забезпечення доступності харчування для дітей пільгових категорій. За сучасними даними, мільйони учнів вже отримують безкоштовні пільгові гарячі обіди, а держава планує розширювати цю програму.

Суттєвою інновацією стало впровадження різних моделей організації харчування, зокрема базових кухонь, де страви готуються безпосередньо на базі навчального закладу, опорних кухонь, які дозволяють забезпечити харчуванням в закладі не лише «своїх» учнів, а й для дітей з інших закладів освіти, та так званих «фабрик-кухонь», що дозволяє ефективно забезпечувати харчуванням значну кількість закладів освіти навіть в умовах обмежених ресурсів. Остання є інноваційним рішенням для України, оскільки раніше нічого подібного на українських теренах не було реалізовано.

Крім того, значущим напрямом є підвищення кваліфікації працівників харчоблоків, оскільки впровадження новітніх технологічних моделей потребує від працівників харчоблоків специфічних навичок, системне підвищення їхньої кваліфікації стає фундаментом для якісних змін. Це дозволяє не лише опанувати сучасне обладнання, а й забезпечити дотримання оновлених стандартів безпеки та якості страв [2].

Важливим складником реформи 2023 року стало кардинальне переосмислення шкільного меню. Основний акцент змістився у бік

збалансованого та здорового харчування, що передбачає суттєве обмеження споживання цукру, солі та насичених жирів, а також повну відмову від кондитерських виробів і напівфабрикатів. Водночас асортимент страв значно розширився завдяки впровадженню сучасних рецептурних збірників, які включають більше сезонних овочів, фруктів, цільнозернових продуктів та різноманітних джерел білка. Такий підхід дозволяє не лише забезпечити фізіологічні потреби учнів, а й формувати в них правильні харчові звички з раннього віку. Окремим практичним інструментом реформи стало впровадження оновленого збірника рецептур, розробленого командою Євгена Клопотенка та затвердженого на державному рівні. Проєкт охоплює понад 160 унікальних страв (зокрема 50 базових позицій, що стали основою нового меню) та технологічних карт для них, які адаптовані до сучасних дієтологічних вимог. Особливістю цього підходу є поєднання користі з гастрономічною привабливістю для дітей: до раціону введено різноманітні соуси власного приготування, спеції та нетипові раніше гарніри (наприклад, булгур чи сочевицю). Це дозволить відійти від радянських стандартів «громадського харчування» на користь сучасного ресторанного підходу в межах шкільної їдальні та реалізувати стратегічну мету реформи - зниження поширеності надмірної маси тіла дитячого населення [3]. У воєнний час це має додаткове значення, оскільки правильне харчування сприяє підвищенню стійкості організму до стресових факторів.

У низці областей в 2023-2024 рр. було проведено пілотне впровадження новітніх технологічних моделей (фабрик-кухонь та кулінарних хабів), зокрема: Київська область (Флагман реформи) - Бучанська та Вишнева громади: побудована перша в Україні фабрика-кухня «Готуємо», Харківська область – у рамках реформи шкільного харчування Фонд американського мецената Говарда Баффета, The Howard G. Buffett Foundation, погодив фінансування для будівництва другої фабрики-кухні в Україні в Лозівській громаді.

У Харкові нова модель харчування охоплює 6 станцій метро-школи та 10 новозбудованих підземних шкіл, де через відсутність повноцінних кухонь укриття впроваджено систему кейтерингу з доставкою готових боксів. В області ж стратегія безпеки поєднується з технологічністю: у Лозівській громаді в грудні 2025 року запущено потужну фабрику-кухню для 14,5 тисяч учнів, а в Дергачах підземна школа стала центром змішаного навчання, де гарячі обіди готуються за оновленими

рецептурами Є. Клопотенка. Загалом на Харківщині вже функціонує 17 таких підземних освітніх хабів, що дозволяють підтримувати високі стандарти нутриціології навіть в умовах постійних безпекових викликів.

Це все свідчить про те, що, реформа шкільного харчування не лише не зупинилася під час війни, а й адаптувалася до нових умов, зберігаючи орієнтацію на забезпечення дітей безпечним і повноцінним харчуванням.

Висновки. Реформа адаптувалася до умов війни, ставши інструментом збереження громадського здоров'я. Пріоритетами залишаються модернізація інфраструктури, розвиток мережі фабрик-кухонь та підземних шкіл, забезпечення доступності та якості харчування для соціально вразливих груп дітей, а також популяризація культури здорового харчування як запоруки здоров'я майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Міністерство охорони здоров'я України. Реформування системи харчування у закладах освіти: підсумки та перспективи. – 2023. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua>
2. Міністерство освіти і науки України. Реформа шкільного харчування: стратегічний розвиток в умовах війни. – 2024. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України. Про схвалення Стратегії реформування системи шкільного харчування на 2023–2027 роки. – 2023. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua>
4. World Health Organization. School food and nutrition policies. – Geneva: WHO, 2023.
5. Bundy D.A.P., Silva N., Horton S. et al. Re-imagining school feeding: a high-return investment in human capital and local economies // The World Bank. – 2023.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ VIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ІННОВАЦІЇ ТА НАУКОВИЙ
ПОТЕНЦІАЛ СВІТУ»**

3 квітня 2026 року Харків, Україна

Українською та англійською мовами

*Всі матеріали пройшли оглядове рецензування
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори*

Підписано до друку 03.04.2026. Формат 70×100/16.
Папір офсетний. Гарнітура Cambria. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 35,43. Замовлення № 26/004. Тираж: 50 примірників.
Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@mcnd.org.ua

Видавець: ТОВ «УКРЛОГОС Груп».
21005, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7860 від 22.06.2023.